

АПИС

Асоцијација за Пчеларски Информации и Совети

АПИС

Апикултурното периодично информативно списание се подготвува како резултат од реализацијата на пилот проектот: Воспоставување на приватна советодавна служба во пчеларството во Република Македонија. Проектот е финансиски поддржан од страна на МААСП (Проект за развој на советодавните служби во македонското земјоделство), координиран од страна АПИЦЕНТАР тренинг и репро центар за пчеларство и Факултетот за земјоделски науки и храна од Скопје:

ПЗ НЕКТАР – Битола

Васко Карадаковски

ПЗ БРАТСТВО - Прилеп

Дејан Бошкоски

ПЗ МАТИЦА - Скопје

Иван Додевски

ПЗ МАТИЦА - Веница

Илчо Костадиновски

ПЗ ПЧЕЛА - Куманово

Срејко Станковски

ПЗ МЛЕЧ – Струмица

Војислав Катранџиев

ПЗ МАЛЕШЕВСКА ПЧЕЛА – Берово

Емилија Рушковска

ПЗ ПЧЕЛА – Пробиштип

Горан Ѓуровски

ПЗ ШАРОПИН – Гостивар

Мерсель Џафери

ПЗ ЗЛАТНА МАТИЦА-Кавадарци

Пере Ризов

Уредник на АПИС

Васко Карадаковски

Помошник уредник на АПИС

Срејко Станковски

Уредник на АПИС (албански јазик)

Валон Мустафи

Објавено на :

www.apicentar.com.mk

Фото: Илчо Костадиновски

Производството го пласираат во Македонија, имаат и своја продавница исклучиво за нивните производи. Велат дека од пчеларството добро се живее, но сепак во голема мера заработката зависи од временските прилики. „Покрај нашето знаење, покрај состојбата и кондицијата на пчелите зависиме и од временските прилики, неколку лошо години може да доведе до колапс. Ние веќе имавме две сушни години кои многу тешко ги поминавме. Ако е се во ред, може да се живее од пчеларство“, додава Гоце Мирчевски, пчелар. Работите во пчеларникот семејството Мирчевски со задоволство ги обавува. Таткото и синот одлично ја споиле теоријата и праксата, едниот со искуството, а другиот со ентузијазмот за усовршување во оваа работа. По толку одминати години плановите за иднина не запираат, доколку најдат соодветен пласман планираат да започнат со собирање на пчелин отров кој се користи за фармацевтската индустрија. Гоце Мирчевски е член на ПЗ МАТИЦА- Скопје. (Забелешка на уредникот)

Преземено од А1.

Информации од пчеларските здруженија

ПЗ МАТИЦА - Веница

Во Веница и околината пчеларите имаат сериозен проблем со овој штетник наречен пчеларка или дождарка. Има и други имиња, се во зависност од реоните каде се јавува. Оваа ретко убава птица со гомем раскош и дијапазон на бои е еден од најголемите штетници на пчелите. Повеќе за ова прочитајте на страна 4.

Илчо Костадиновски

ПЗ НЕКТАР – Битола

На 12 Јуни претставници на ПЗ НЕКТАР-Битола присуствуваа на состанокот на работната група на советодавната служба во пчеларството. На состанокот присуствуваа и претставниците на останатите пчеларски здруженија.

После состанокот работната група го посети пчеларникот на АПИЦЕНТАР каде што Александар Узунов ги запозна посетителите со сите активности на АПИЦЕНТАР, од производство на матици и нуклеуси до научните испитувања што се вршат на пчеларниците на центарот.

Васко Карадаковски

ПЗ БРАТСТВО - Прилеп

На 24.06.2010 год. У.О на ПЗ-Братство изврши избор на нов претседател. По истекот на мандатот на г-нот. Зафир Зафироски кој одби да добие уште еден мандат за нов претседател беше избран досегашниот секретар на ПЗ-Братство г-нот Душко Дабески, а за нов секретар беше избран Орце Тодороски.

На 30.06.2010 год. тричлена комисија го подари медот кој беше собираан како чланарина од членовите на ПЗ-Братство. Медот беше подарен во центарот за социјални грижи, а наменет за децата со посебни потреби и на згрижувачките семејства. Оваа хуманитарна акција на ПЗ-Братство преминува во традиционална со центарот за социјални грижи.

Дејан Бошкоски

МАТИЦАТА И ПРИНОСОТ

Фото Васко Карадаковски

Во старата литература се препорачува одземање на матицата пред главната паша за зголемување на приносот во пчелното семејство. Речиси било правило да се одзема матицата пред главната паша. Еве што кажува науката за присуството на матицата во пчелното семејство (п.с.) за време на главната паша.

Присуството на матицата во п.с. битно влијае за време на медоберот. При отсуството на матицата во пчелното семејство, е на важен фактор за успешно искористување на пашата. При отсуство на матицата во пчелното семејство се забавуваат а потоа и целосно престануваат основните функции како што се: лачењето на восок и градењето на сотови, одгледување на легло, собирање на нектар и полен и нивна преработка. Со појава на матицата во п.с. се обновуваат сите функции во п.с.

Научниците детално го изучиле влијанието на матицата и леглото врз интензитетот на искористување на пашата. Се разликуваат 4 карактеристични периоди од одземањето на матицата до воспоставување на нормална состојба во п.с.

Првиот период започнува од моментот на одземањето на матицата и завршува со почетокот на градењето на матичниците. Овој период кратко трае. После 30-50 мин од одземањето на матицата, пчелите започнуваат со изградба на матичници врз ларви со различна старост. Карактеристично за овој период е нагло паѓање на внесот на храна во п.с. за околу 65% (Пчелите внесуваат само 35% од внесот на храна во нормално п.с.

Вториот период започнува од почетокот на градење на матичниците до испилување на матицата. Времетраењето на овој период е од 9-12 дена, зависно од тоа дали се испилила матица од матичник изграден врз помлада или постара ларва (3 дена јајце + 1 ден ларва + 12 дена = 16 дена или 3 дена јајце + 4 дена ларва + 9 дена = 16 дена). По започнување на изградбата на матичникот пчелите го зголемуваат приносот на храна но не го достигнуваат нивото што го имаат п.с. со матици. Овој период се карактеризира со намалување на количината на одгледано легло и намалена активност во собирање на храна. Приносот на храна во п.с. без матица е за 25% помал отколку во п.с. со матица.

Третиот период започнува со испилувањето на матицата од матичникот и завршува со занесувањето на првите јајца по спарувањето. Овој период трае околу 14 дена. Се карактеризира со намалување на работно способноста на пчелите и намалување на собирањето на храна за околу 60% (внесот на храна е 40% од контролните п.с. со матица).

Четвртиот период започнува со појавата на јајца од новата оплодена матица и трае од 12 до 18 дена. Се карактеризира со тоа што пчелите се однесуваат како новоформиран рој и зголемено внесување на храна во кошницата за 155%. По завршување на овој период внесот на храна нагло се намалува и е понизок од нивото на принос во храна од контролираните п.с. Со повеќегодишно испитување е утврдено дека отсуството на оплодена матица во п.с. за време на главната паша доведува до намалување на продуктивноста во мед за околу 42%. Заменување на матицата со зрел матичник за брзо време го враќа п.с. во нормална состојба. П.С. на кои им е одземена матицата работат со намален интензитет 27 дена а со замена на зрел матичник 18 дена. Врз основа на досега кажаното можеме да заклучиме: за време на главната паша не треба да се одзема ни да се заменува матицата во п.с. Подобро е замена да се врши пред главната паша така да на почетокот на пашата имаме млада и квалитетно оплодена матица. Врз продуктивноста на п.с. освен присуството на матицата важно место зазема и староста на матицата и нејзиниот квалитет. П.С. со едногодишна млада матица собрале околу 42% а со двегодишна матица околу 20% повеќе мед отколку п.с. со тригодишна матица

Пчелар: Китанчев Ице – Охрид

Превземено од www.pcela.mk

Работа на пчеларникот по месеци

Јули

Прегледот и работата со кошниците во овој период се припремна фаза за покасните прегледи при припрема на пчелните семејства за зимување и есенски прегледи. Пчеларите треба да се свесни дека некои работи, како изградба на сатните основи, залежувањето на младото саќе, како и правилниот распоред на рамките во кошницата, обезбедување на доволно резервна храна, сега може многу поквалитетно да се заврши отколку покасно, кога и последиците по пчелите се поголеми. Со тоа ќе им помогне за подобро да се припремаат за презимување. Треба да се изврши и делимичен преглед на пчелните семејства и да се утврди дали имаат матица и дали е се во ред, особено со друштвата кои се роеле и оние кои ќе се примети дека се доста ослабени и сл. Треба прегледите да се искористат за замена на лошите рамки, рамки со старо саќе, како и премногу трутовско саќе. Доколку се забележи блокираност со мед во плодиштето, треба да се извадат рамките со мед и да се додаде нова или да се додаде сатна основа, притоа внимавајќи да му се остави доволно мед за нормален понатамошен развој на заедницата.

Рамките кои се земени од плодиштата може да се чуваат за резерва, да се стават во други сандуци или да се исцедат и медот покасно да им се даде како прихрана во погачите. При прегледот на кошниците и при вадењето на медиштата треба да се внимава да не се предизвика грабеж. Доколку пчелите налетуваат на извадените рамки и на отворените сандуци треба да се прекини со работата. Сега е крајно време да се заменат старите матици, доколку самите пчели не ги замениле

Пчеларот може самиот тоа да го направи со добиените матици или да се одзема старата и да се остават пчелите сами да произведат матица. Наставците со исцедениот мед може да се ставаат под медиштето како стимулација а со тоа би се исчистиле и рамките од заостанатиот мед во истите. Роевите кои беа порано формирани сега треба да се негуваат, по потреба да се прихрануваат и да се додаваат сатни основи. Се уште може да се формираат роеви, особено ако се имаат спарени матици и на места каде се уште има паша, но треба да се има во предвид дека друштвата од каде ќе се формираат роевите ќе слабеат, па затоа роевите се формираат со одземање на рамки од повеќе пчелни семејства. Ако се забележи голема зареза од вароа треба медиштата да се извадат и да се изврши третирање. Ова е време кога треба да се внимава и на појавата на америчка трулеж. Да се заштитат кошниците од преголема жештина. Да не се ставаат рамки со мед во кошници со малку пчели на високи температури, бидејќи може да дојде до топење на восокот и течење на медот од кошницата. Поради високите температури во овој период потребно е да се обезбедат поилки со вода на пчеларникот, доколку во близина нема природно поилиште. Јули е месец кога се собира прополисот, па треба максимално да се искористи тој вреден производ, да се собери во што поголеми количини.

Уште од сега треба да се преземат мерки за уништување на осите и стршлените со поставување на замки (со расипано месо или риба или со скиснато пиво и сок).

Васко Карадаковски ПЗ НЕКТАР-Битола

ЛИСТА НА НЕОНИКОТИНОИДИ

Пестициди од групата на неоникотиноиди се системични хемикалии (системици) кои делуваат преку растенијата и го напаѓаат нервниот систем на инсектите кои ќе дојдат во допир со истиот. Тие супстанции исто така доаѓаат и во поленот и нектарот, и на тој начин штетно делуваат на инсектите како што се пчелите.

Тие пестициди се познати под сл. имиња:

klotianidin - Bayer UK978, Derer, Modesto, Poncho, Poncho 250, Poncho Beta, Raxil Deter, Redigo Deter (сите ги произведува Bayer CropScience).

imidakloprid - Admire, Bayer uk 720, Baytan Secur, Bug free extra, Chinook, Chinook blue, Chinook colourless, Couraze,

Gaicho, Imadasect, Intercept, Merit turf, Mido 70%, Neptune, Nuprid, Provado ultimate bug killer, Raxil secur, Tipod plus.

fi pronil - Regent IGR, Vi-Nil

ti ametoksam - Actara, Bug attack granules / liquid / quicksticks, Centric, Cruiser sb

Неоникотиноидите се забранети во четири земји на ЕУ: Италија, Германија, Словенија и Франција.

Преземено од весникот "The beekeepers Quarterly" број 94 (Дек. 2008)

Труење на пчелите преку излучување на пестицидите преку листовите

Под овој наслов на 25-от конгрес на професионалните пчелари на Италија на 21 Јануар 2009 година во Неапол беа изложени најновите резултати од испитувањата на проф. Винценц Гиrolамија од универзитетот во Падова. Се работи за „потењето“ на листовите на пченката, односно лачењето на растителен сок. Капките на листовите се многуслични со капките на росата, но се работи за растителен сок.

Тој сок дел се излучува од водениот систем на пченката или друго растение. За пчелите и другите инсекти овие капки се драгоцен извор на вода која ја собираат во утринските часови, пред сонцето да ги исуши. Ако семето на пченката било третирано со неоникотиноиди (гаучо, пончо...) во капките има толку отров што пчелите (инсектите) ќе угинат за 2-10 мин, ако испиле капка од таа течност. Во случај ако само ја проба таа капка инсектите ќе угинат за 20-40 мин. Проф. Андреа Тапиро од хемискиот универзитет во Падова направил анализа на овие капки. Имало концентрација од 10 мг на литар растителен сок. Концентрацијата за смртност кај инсектите е далеку помала од оваа. Франческо Панела, претседател на професионалните пчелари во Италија, тврди дека сите досегашни анализи за влијание на инсектидите врз пчелите биле многу слаби. Врз основа на тие анализи издадени се дозволи за употреба на овие неуролошки систематизи. Проблемот со угинувањето на пчелите нема да биди решен со подобри машини за сеење на пченките, ниту со подобрување на инсектицидите на кои се лепи поленот. Такви беа размислувањата на земјоделските стручњаци минатата година. Решението треба да се изнајди на друг начин и тоа многу брзо, додека не биди прекасно.

Преземено од www.cebelarstvo-kozinc.com

ВЕСТИ ОД СВЕТОТ

На прочуената јавна дебата која се одржува еднаш годишно во Англија, пчелата на 20 ноември 2008 год. беше изгласана за најдрагоцен жива врста на планетата-врста од огромно значење за опстанок на планетата. За жал многу луѓе не се свесни што претставува пчелата, а некои дури и не сакаат за тоа да слушнат.

Предраг Цветковиќ www.pcela.rs

Европскиот комитет за заштита на животната средина донесе нови мерки со цел смалување на користењето и токсичноста на пестицидите кои се користат на полињата на ЕУ. До крајот на 2013 година треба да се намали употребата на пестицидите за 85%. Се смета дека таква мерка ќе наиди на огромни реакции кај хемиската индустрија и конвенционалните фармери, но членовите на комитетот остануваат на ставот дека тие мерки се неопходни и дека е изводливо тие мерки да се спроведат.

На пчеларите од с.Радичевич во Општината Бечеј им угинаа пчелите во 105 сандуци, бидејќи за време за време на цветањето на овошките Општината наредила прскање на празните површини против крлеж. Пчеларите Цветко Мичанович, Петар Војнович и Богдан Јурас го пријавиле случајот во полиција и инспекција, и со помош на адвокат бараат надокнада од Општината Бечеј чиј службеник го издал налогот за прскање по селото. Вкупното побарување изнесува околу 25000 евра, но можна е и спогодба без суд. Пчеларите ги набавиле сите потребни докази за настанатата штета, а за наплата имаат и законска основа, што е прифатена и од општината Бечеј

Пчеларка (Merops Apiaster)

Во Винаца и околината пчеларите имаат сериозен проблем со овој штетник наречен пчеларка или дождарка. Има и други имиња, се во зависност од регионите каде се јавува. Оваа ретко убава птица со гомемраскош и дијапазон на бои е еден од најголемите штетници на пчелите. Се храни со инсекти но најмногу со пчели. Дневно јаде по 20-50 пчели. Во убави и сончевиденови тие не се забележуваат, тогаш тие ловат далеку од пчеларникот но за време на дожд а посебно после дождот тие се околу пчеларникот и тука се хранат. Тогаш се забележуваат по целијата и се гледа како ги фаќаат пчелите. Ги ловат кога тие се враќаат од паша, најчесто во лет. Имаме проблеми и при оплодувањето на младите матици, да тие не се вратат и бидат изедени од пчеларките.

Инаку пчеларките се преселни птици и спаѓаат во родот на ластовици. Прават гнезда во тешко достапни предели најчесто високи (длабоки) места каде копаат дупки и до еден метар. Тие многу се грижат за своето погостство, се додека младите не почнат да летаат и самостојно да се хранат.

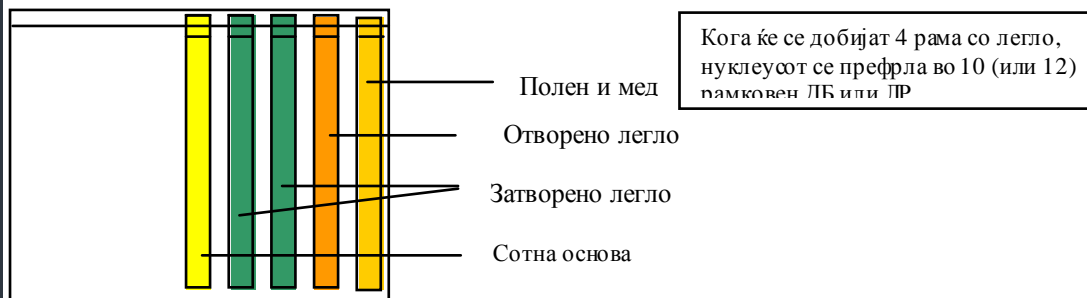
Самото име Пчеларка значи дека тие се хранат со пчели и на тој начин се големи штетници на пчеларите. Потребно е заедничка борба не само во Винаца туку и во целата држава за да се спречи овој штетник. Не да се уништи скроз (истреби) туку да се намали нивниот број на некое завидно ниво во нема да почувствуваме никаква загуба.

Илчо Костадиновски ПЗ МАТИЦА- Винаца

ФОРМИРАЊЕ НА НУКЛЕУСИ

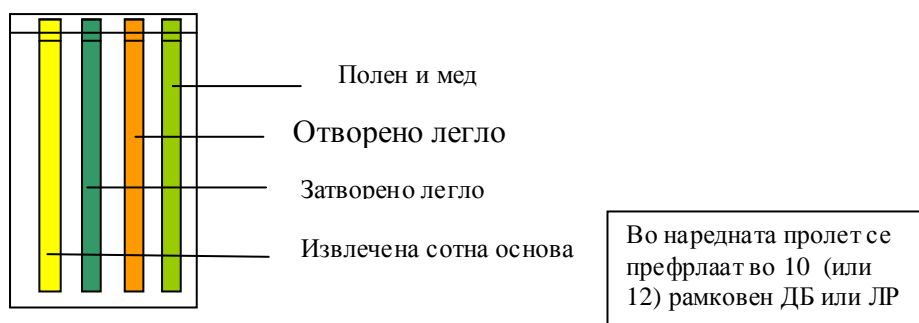
Нуклеуси формирани во рана пролет (15.04.) во ДБ или ЛР

Ваков нуклеус се прават од јаки или средно јаки семејства. Не треба да бидат поголеми од 5 рама бидејќи треба да бидат застапени со цела старосна структура на пчели. На ваков нуклеус се додава матица која носи или зрел матичњак. Шема за нив-но формирање би била следната:

Нуклеуси формирани во средина на лето (Јули) од слаби друштва со нова млада матица

Овие нуклеуси се прават од друштва кои слабо се развивале (а такви ќе останат и понатаму). Од нив може да се направат 4 – 5 нуклеуси со задолжително додавање на млада квалитетна матица. За нивно формирање не е потребно повеќе ок 4 рама поради високите летни температури и поради можност од нивно роеење. Овој нуклеус се развива до зимувањето, а наредната година служи како производно друштво. Шема за нивно формирање би била следната:

Оплодњаци со матичњаци или неоплодени матици

На секој пчеларник треба да има оплодувачки единици во кои се ставаат зрели матичници како резерва на матичниот фонд.

